

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۸/۲۵

پوهندوی آصف بهاند

«جنگ ته مه خه، جنگ کي خه دي؟»

د شفیقي خپلواک غږ

شفیقه خپلواک څوک ده؟

د دي مقالې د لیکلو له پاره مي د شفیقي خپلواک په بیوگرافي پسي ویکيپيډيا ته سوال وکړ، ویکيپيډيا يو څه معلومات په لاس راگر چي لنډيز يي دا دی:

«شفیقه خپلواک د محمد اکرم خپلواک لور چي د پکتيا ولايت د احمد اباد په ولسوالۍ کي زيږيدلې او په ۲۰۱۴ کال کي يي د رابعې بلخي له ليسي څخه خپل د دولسم ټولگي سند تر لاسه کړی.

نوموړي د پښتو ژبي تکړه شاعره او لیکواله ده. څلور کاله کيږي چي د ميرمن بهير غږي ده. اوس مهال يي بي سي ته کالم ليکي او په خپلو لوړو زده کړو بوخته ده. دوي شعري ټولگي يي چاپ شوي:

– چي لاس دي نه راکاوه،

– باديوې څارمه.

هغه د خپلي ليکوالۍ او شاعرۍ په اړه وايي:

د پاڼو شميره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خيږ و لولئ

دې وروستيو کې مي څو خاطري هم وليکلي او شايد نورې هم وليکم. اوس چې مي نثر کې هم لاس وروردی شوی؛ شعر ډېر شخصي او ځانگړې ليکنه راته بنکاري. فکر کوم چې بايد په ځانگړو احساساتو او موضوعاتو وليکل شي. عموماً د ټولنيزو موضوعاتو د يادولو او خوندي کولو لپاره له نثره کار اخلم. تل مي هڅه کړې ليکنې مي د ژوند او هيلو پيغام ولري.

په ويکي پېديا کې يې ناچاپ کتابونه دا ښوول شوي دي:

– د شعرونو دوي ټولگي،

– خاطري،

– چترى (لنډي کيسې)»

شفيقه خپلواک د پښتو شعر په بن کې نوي راتوکېدلي گل دی چې په لږ وخت کې يې د پاملرنې وړ شهرت ترلاسه کړ. څو کاله مخکې يې د يوه شعر موضوع ملي بيرق و (زما بيرق خو له رنگونو جوړ دی...)، د ارگ په انگر کې يې په خپل غږ کې په ځانگړي منحصر په فرد انداز سره داسې د ټولو وطنوالو غورونو ته ورساوه چې د ډېرو د زړونو په کرونده کې يې د وطن د مينې زړی وکاره او تر نن پورې يې هغه شعر چاپېري، زمزمه کېږي او په **يوټيوب** کې ليدل کېږي.

او اوس يې د وطن په دې جنگي او کرکېچن حالت کې د جگړې د نه کولو غږ جگ کړی دی:

«جنگ ته مه ځه! جنگ کې څه دي؟»

شفيقي د يوې پېغلي په ژبه، د يوې خور په حيث او د يوې مور له ستونې په مهربانۍ سره غږ کړی دی چې جگړې ته مه ځي، جگړه ښه نه ده او بدې پايلې لري. د شفيقي دا غږ د ميوندي ملالی غږ دی. دوی دواړو د برياً له پاره غږ کړی دی، په لږ څه داسې توپير سره چې ميوندي ملاله د ميوند په دښته کې د وطن ځوانان د وطن د ساتنې له پاره بر حقه جگړې ته هڅوي، خو شفيقه له ناروا او پردۍ جگړې نه ځوانان راستنوي او په ډېره مهربانه ژبه ورته وايي: چې:

جنگ ته مه ځه، جنگ کې څه دي؟

د دوه سترگو رنډېده دي

د معصوم زړه درېده دي

تورو تپرو ته کاته دي

د مرغيو پريواته دي

د خاتولو قتلېده دي

د بېريو وچېده دي

د شنو پانو رږېده دي

د ازغيو ټوکېده دي

جنگ ته مه ځه، جنگ کې څه دي؟

زما له نظره شفيقي په دې شعر کې د خپلې موخي د بيانولو له پاره داسې ژبه کارولي ده چې زه په هغې کې نوي انځورونه گورم، دې په خپل بيان کې نوي انځورونه کارولي او تخليق کړي دي او په ټاکلو ځايونو کې يې په هنرمندانه ډول کارولي دي، څو بېلگې يې دا دي:

د پانو شميره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

- سور کتاب،
- تور قلم،
- سپين زلمی،
- پېغله نغمه،
- له انګرېنو نه هدېرې جوړېدل،
- د وحشي شمال نڅا،
- د غرونو د لمنو داغل،
- پر خنګلونو باندي د سکروټو وړول،
- سيندونه په وينو بدلول،
- د رڼا وژل،
- له فکر نه د غلامی دايره راتاوول،
- او...

زه له يوې خوا د بنڅو د نهضت او د هغوی د حقونو د ترلاسه کولو د يو پلوي په توګه، او له بلې خوا د نوي نسل د روزلو او تشويق په خاطر، خپله دنده گڼم چې د داسې مبارزو او مستعدو ځوانانو د لا تشويق په پار، د دوی د پېژندنې، هڅو، اثارو او افکارو د خپرولو له پاره نوره هم زمينه برابره کړم؛ څو د دوی د کارونو د عامېدو په رڼا کې نوی نسل نور هم د وطن مينه خپله کړي، جگړې ته نه ووايي او ټولې هڅې يې د يوه غورېدلي، متمدن او بشپړه افغانستان او يوه متمدن او زدکړي نوي نسل د روزلو له پاره وي.

دا هم د شفيقي خپلواک د شعر بشپړ متن:

جنگ ته مه ځه!

جنگ ته مه ځه، جنگ کې څه دي؟

د دوه سترگو رڼدېده دي

د معصوم زړه درېده دي

تورو ټپرو ته کاته دي

د مرغیو پریواته دي

د خاتولو قتلېده دي

د ببریو وچېده دي

د شنو پانیو رڼېده دي

د پانیو شمیره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنی دلېکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکې په څیر و لولئ

د ازغيو ټوكېده دي
جنگ ته مه ځه، جنگ كي څه دي؟
جنگ ته مه ځه،
جنگ به ونشي زغملی
جنگ كي سور كتاب سيڅلی
جنگ كي تور قلم مات شوی
جنگ كي سپين زلمی سكاره دی
جنگ كي پېغله نغمه گونگه
جنگ كي خلك ليوني شي
يا به ځان خوري، يا د نورو خلكو زړونه
هديري يي انگرونه
د وحشي شمال نڅا ته يي نيولي څراغونه
جنگ كي يو بنامار راويين دي
جنگ ته مه ځه،
جنگ كي يو بنامار راويين دي
چي له خولي يي زهرجنې لارې څاڅي
او له بدو سترگو ويني
څه اوږده يي وي نوكونه
څه تېره يي وي غابنونه
د ماشومي ټوټكي وزرې ژوي
د بودی د تندي خال يي په خوله كړی
د وطن د غرو لمني يي داغلي
په ځنگلونو يي سكروتي ورولي
او سيندونو ته يي سرې ويني شپندلي
جنگ ته مه ځه،
جنگ كي څه بي له بناماره؟
چي رگو كي يي د خور اوپه رواني

د پاڼو شميره: له 4 تر 6

بناپېری یې بنډیوانی
د انسان په هډو شخوند وهي لگیا دی
یو په بل پسې له وږي ستوني تېر کړي
تور لورگی یې تنفس کي راوینبېږي
دا تازه هوا وژلی
دا بنامار چې سیوری نه لري، نېمگری
د وطن د قامت ونه لمبه غواړي
دا بنامار چې یې رڼا په سترگو شپه کړي
خکه ستوري، ستوري، ستوري ایره غواړي
دا بنامار چې د تیاري له ذاته جوړ دی
طلایي ذری یې سوی
د لمر وړانگی ټولی کړي
د وطن د مور پلو ورڅیري کړي
خوږمن تن یې شپېلوي
او یوازي خو داغونه ورپرېږدي
که ته ځي، جنگ کي بنامار دی
چې یو واري یې وحشي نوکانو لمس کړي
بیا به ته هم د وطن مور قتلوي
بیا به ته هم نه مریږي
بیا به ته هم ریډي وژني
بیا به ته هم د مرغیو لشي زیږیښي
دا رڼی اوبه په توري اینی کړي
په ډبرو به د مینې د گل شپي کړي
بیا به ته هم د لمر مخی ته درېږي
او رڼا به د دې خلکو له زړو اخلي
تکي سري وینی به کړي راون سیندونه

د پانو شمیره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

او روزي به يې له شنو كروند اخلي
غلامي به له ياغي فکرو راتاو كړي
نوی فکر به د زړو له پردو اخلي
جنگ ته مه ځه، جنگ كي څه دي؟
د دوه سترگو رندېده دي
د معصوم زړه درېده دي
تورو تپړو ته كاته دي
د خاتولو قتلېده دي
د بېريو وچېده دي
د شنو پانورژېده دي
جنگ ته مه ځه، جنگ كي څه دي؟

د شفيقه خپلواک پاسني شعر په دې لينک كي ليدلای شئ:

<https://www.youtube.com/watch?v=b1DIq552SfE>

د پانو شميره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكني دليكنيزي بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكي په ځير و لولئ